№ 67. 3 kastrycznika 1916 h. Cena 5 fen. (3 kap.)

HOMAN

1500 pałonnych rasiejcou.

2 kastrycznika.

Zachodni teatr:

Front Ruprechta Bawarskaho: Na poli bitwy na poŭnaczy ad Sommy byŭ wialiki wajenny dzień. Paśla niezwyczajna uzmacawanaho ahnia francuzy i anhliczanie na Tiepwal—Rankur, bolsz jak na 20 kilometroŭ szyrokim, paczali szturm. Bolszaj czaściu jany byli krywawa adbity ŭžo samym ahniom artyleryi, dobra kirawanym. Uwarwaŭszyjesia atrady, paśla straszennaj bitwy na sztyki znisztoženy naszaj nienaruszymaj piachotaj. Bitwa trywała ŭsiu nocz i jeszcze idzie poŭnym chodam.

Na pałudni ad Sommy—miejscowyje wostryje bitwy artyleryi.

Front niamieckaho Naślednika: Na poŭnaczy ad Lemenil, u Szampani, niamiecki atrad razwiedczykoŭ uziaŭ u pałon 1 aficera i 38 sałdatoŭ.

Na wajennyje budoŭli ŭ Kale zrabiŭ nalot adzin z naszych latuczych karabloŭ.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Na zachodzi ad Łucka ahoń artyleryj uzmacowywajecca ŭsio bolej. Sproby worahoŭ szturmawać pad naszym zaszczytnym ahniom nie mahli razwiwacca. Sproby rasiejskaj artyleryi pahnać upiarod piachotu, abstreliwajuczy swaje akopy, niczoha nie dajszli. Pry Wojninie raswiwalisia karotkije sztykawyje bitwy. Kontratakaj hienerała Lelior adabrany nazad zaniatyje rasiejcami naszy pazycii na poŭnacsy ad Hrabiorki. Worahi utracili bolsz za 1500 dusz pałonnymi. Ich sproba adkinuć nas nie udałałasia. Hetak sama nieŭdałasia nowaja ataka naabapoł czuhunki Brody—Lwoŭ; tutaka my ŭziali bolsz za 200 pałonnych.

Front erc-hercoga Karola: Bitwa na ŭschodzi ad Załatoj Lipy trywaje z niesnacznymi miejscowymi udaczami u rasiejcoŭ.

Siemihradzki front: Naabapoł Wialikaho Kokiela rumyny pasunulisia ŭpiarod. Pry i na poŭnacsy ad Orsowy byli udacznyje ataki naszych sajuźnikoŭ. U harach Hetsinga ataki worahoŭ naabapoł daliny Strel adbity. Wiarszyna Oboroca zdabyta aŭstryjacka-wenhierskim wojskam.

Bałkanski teatr:

Front feldmarszałka Makienzena: Na ŭschodzi ad Bukaresztu wojsko worahoŭ pierajszło na prawy bierah Dunaju. Pry Topraisary ataki worahoŭ adbity.

Mkiedonski front: Pry Majmakkałanie dalej trywajuć wostryje bitwy. Idzie ataka na anhlickije atrady, katoryje pierajszli cieraz Strumu.

Pierszy Hienerał-Kwatmistr
Ludendorff.

Z aposznich dzion:

Niamieckije apawieszczeńnia.

29 IX. Zachodni teatr:

Front Ruprechta Bawarskaho: Batalija na Sommie znaczna asłabieła.

Uschodni teatr:

Front erc-hercoga Karola: Pry Hoducisskach — daremnaja sproba rasiejcoŭ nastupać.

Czysło ŭziatych pry Korytnicy pałonnych uzrasło da 41 aficera i bolsz za 3.000 sałdatoŭ, a dabycza —da 2 harmat i 33 kulemiotoŭ.

Siemihradzki front: Apor worahoŭ na adrezku Hermansztadtu słabieje. Rumynskije siły adkinuty da hor.

30.IX. Zachodni teatr:

Front Ruprechta Bawarskaho: Miž Ankr i Kurselet — silnyje, ale daremnyje ataki anhliczan.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Na poŭnacsy ad Zborowa my ŭziali ŭ pałon 3 aficeroŭ i 70 sałdatoŭ.

Front erc hercoga Karola: Pry staraj Klaŭzury, ŭ wakolicach Ludowaj, ŭziaty 4 aficery i 532 sałdaty ŭ pałon, zdabyty 8 kulemiotoŭ.

Siemihradzki front: Na pałudni ad Hendorfa ŭziaty 11 aficeroŭ, 591 sałdat i 3 kulemioty.

Bitwa pry Hermansztadci z abchodam worahoŭ, paczataja 26 wieraśnia, nami wyihrana. Pad hłaŭnaj kamandaj v. Falkenhejma złuczenyje armii paśla wostraj bitwy zniasztožyli da zwańnia bolszuju czaść pierszaj rumynskaj armii. Majuczy ciažkije krywawyje straty, astatki wojsk worahoŭ kinulisia ŭciakać u nieprachodnyje hornyje wakolicy, naabapoł zaniataho nami śmiełym pachodam ŭžo 26 wieraśnia z zadu za worahami prachodu Czyrwonaja Baszta. Tut ich spatkaŭ nisczuczyj ahoń bawarskich wojsk. Sproba druhoj rumynskaj armii pryjści na pomacz prypaźniłasia. Naszaje wojsko biłosia wielmi zajadła, bo dawiedałosia, szto rumyny dabiwali naszych biezzaszczytnych ranienych. Czysło pałonnych i raskidanaja ŭ lasistych wakolicach u harach dabycza jeszcze nia wyjaśnieny.

1.X. Zachodni teatr:

Front Ruprechta Bawarskaho: Na fronci na poŭnaczy ad Sommy ahoń artyleryi dajszoŭ paabiedzi isnoŭ wialikaj siły. Pry Tiepwal byli silnyje szturmy anhliczan, katoryje paśla upornaj bitwy na sztyki byli adbity. Pry Rankur, Ponselet i Morwal francuskije ataki adbity zaszczytnym ahniom.

Uschodni front:

Rasiejcy paczali szturmawać u roznych punktach.

Front Leopolda Bawarskaho: Naabapoł linii Brody-Lwoŭ, na pałudni da Grabierki i pry Žarkowie nowyje szturmy worahoŭ, czaściu pasiem razoŭ, słomleny. Na pałudziennym kryle rasiejcy ŭwarwalisia na piaredniuju liniju.

Front erc-hercoga Karola: Naabapoł Załatoj Lipy iszli wostryje bitwy na sztyki. U kucie miž Zenioŭkaj i Załatoj Lipaj worahi krychu pasunulisia ŭpiarod. Na pałudni tureckaje wojsko ŭczora i siahońnia enerhicznaj kontratakaj wykinuło uwarwaŭszychsia worahoŭ i ŭziało 230 pałonnych. U Karpatach pry Staroj Klaŭzury czysło pałonnych uzrasło da 600 dusz.

Siemihradzki front: Na uschodniaj czaści frontu adbity rumynskije ataki ŭ dalinie Maros. Ŭ dalinie Gergeni i na pałudni ad jaje piarednije atrady pad naciskam worahoŭ adyjszlisia nazad. Pry Hendorfie niamieckaje wojsko zdabyło 8 harmat.

U bitwie pad Hermansztadtam dahetul naliczeno bolsz za 3.000 pałonnych i 13 harmat. Dabycza składajecca: z angaroŭ z 2 aeropłanami, 10 parawozoŭ, 300 wahonoŭ z amunicijej, bolsz 200 pieradkoŭ z bombami, bolsz 200 nahruženych abozных wazoŭ, 70 aŭtomobiloŭ i sanitarnaho pojezdu. Bolsz dabyczy jeszcze treba sabrać u lasoch. Prachod Krasnaj Baszty zawalen razbitymi ad strełoŭ wazami. Na pałudni ad prachodu rumynskije ataki na zachodzi ad wiarszyn Kajneni adbity. Na adrezku Hetsinga worahi wiali daremnyje szturmy.

Bałkanski teatr:

Front Makienzena: Naszy latuczyje eskadry z dobraj udaczaj zakidali bomdami Bukareszt.

Makiedonski front: Silnaj atakaj worahi zachapili wiarszynu Majmakkałana.

Austryjackije apawieszczeńnia.

WIENA. 28/IX. Uschodni teatr: Rumynski front: Na chrybcie Tulisinji—wostryje bitwy. Pry Hermansztadci pałažeńnie dobraje.

Front erc-hercoga Karola: Pry Kirli-Babie, ŭ wakolicach Ludowaj i ŭ Tatarskim prachodzi worahi isnoŭ wiali daremnyje ataki. Pry Dolnaj Lipnicy aŭstryjacka-niamieckaje wojsko ŭziało 130 pałonnych i 4 kulemioty.

---

5 italjanskich aeropłanoŭ zrabili nalot na Duracco. Naszymi latunami adzin aeropłan worahoŭ byŭ prymuszen spuścicca. Druhi zbit.

WIENA. 29.IX. Uschodni teatr: Pry Hermansztadci rumyny razbity. Paśla wostrych bitw wiarszyny kala miesta apynulisia ŭ rukach złuczenych wojsk.

Italjanski teatr: Na płoskahoryi Karst, na fronci daliny Flejmsu i kala Cimone—silny ahoń artyleryi.

WIENA. 30/IX. Uschodni teatr: (hl. niamieck. apaw.)

29 wieraśnia atrad motornych łodak i inszych parachodoŭ napaŭ na rumynski dunajski port Korabia, ŭwarwaŭsia ŭ jaho i zniasztožyŭ aružnyje rasiejskije parachody, katoryje tamaka ukrywalisia jeszcze ad taho hodu.

Italjanski teatr: Artyleryjski i minamiotny ahoń worahoŭ na płoskahoryi Karst uzmacawaŭsia.

WIENA. 1.X. Uschodni teatr: (hl. niamieck. apaw.)

Italjanski teatr: Italjanskaja artyleryjskaja i minnaja rabota na płoskahoryi Karst uzmacawałasia ŭ dalinie Wippacha.

Nadzieja niemcou na pabiedu.

BERLIN (W.T.B.). Pry atkryćci Reichstagu niamiecki kancler u swajej pramowi, miž inszym, skazaŭ: „Hetak wajna trywaje dalej. Siahońnia, paśla dwoch hadoŭ zmahańnia i muk, my wiedajem jeszcze lepiej, czym raniej, szto ŭ nas jość tolki adzin oklicz: wytrywać i dajści pabiedy! I pabieda budzie nasza“.

Statystyka niamieckich nalotoŭ.

LONDON. Pawodłuh padrachunku »Times'a«, niamieckije latuczyje karabli byli ŭ tym hadu nad Londonam 19 razoŭ, a sioleta — 14 razoŭ.

Nieutralnaść Hiszpanii.

ŽENIEWA. Z Hiszpanii danosiać, szto karol Alfons stanoŭcza zajawiŭ predstaŭnikam najwialikszaho rabotnickaho sajuza ŭ Madrydzie, szto Hiszpanija astaniecca neutralnaj.

Czuma u Anhli.

LONDON. U Liwerpuli było 5 prypadkoŭ chwaroby, jak dumajuć, czumy.

Try chworyje pamierli. U dwoch papraŭdzi akazałosia czuma.

Socyalist — czlen uradu.

KOPENHAGA. Dziela ŭstupleńnia socyalista ŭ radu ministroŭ jon pawinien atrymać zhodu ad swajej partii. Heta sprawa budzie razhledacca na najbližejszaj partyjnaj naradzi.

Za abidu tawarysza.

ROTTERDAM (W.T.B.). Siahońnia ranicaj u Rotterdamskim Lloydzie paczałasia zabastoŭka z pryczyny pałajanki miž nadziracielem i rabotnikam, zakonczenaj bojkaj i wydaleńniem rabotnika na 8 dzion.

Ahulnaja zabastoŭka u Nju-Yorku.

NJU-JORK (W.T.B.). Chacia ahulnaja zabastoŭka dziela wyjaŭleńnia spohadu naznaczena na siahońnia, ale možna dumać, szto jana papraŭdzi nia projdzie. Szmat jakije prafesyonalnyje sajuzy admowilisia pryłuczycca da zabastoŭki. Kiraŭniki rabotnickich sajuz kažuć, szto na pryzyŭ da zabastoŭki adhuknulisia 250 tysiacz dusz.

Ludzi biaz wiery.

U naszym hramadzianstwi jość jesze lisznie mnoha ludziej, katoryje nia mohuć wybrać tej ci inszaj darohi ŭ žyćci: strach, szto maskali niejkim sposabam mohuć da nas wiarnucca, skowywaje ich ruki i nie daje niczoha rabić, a porucz s tym u ich niechwataje siły pastawić — dzieła ahulnaj karyści — na kartu swoj dabrabyt, swajo asabistaje szczaście. Za toje, kali pryjdzie czas likwidacii wajny, zali pierewažać tyje, chto z daŭnych czasoŭ, nieszkadujuczy, addaje ŭsie swaje siły dzieła adradžeńnia narodu biełaruskaho, — tady i pamiž nas abjawicca nialiczenaje czysło prychilnikoŭ biełaruszczyny, ludziej, katoryje dzieła biełaruskaj sprawy buduć achwotnie pracawać, spadziajuczysia na... dobruju zapłatu!

Praŭda, my baczym, jak wystupajuć dzieła raboty na baćkawaj niwie syny narodu naszaho, zawodziaczy ŭ swaich wakolicach biełaruskije szkoły, baroniaczy ad nawiazywańnia naszamu narodu tej ci inszaj czužoj nam mowy. Ale i jany jaszcze nia majuć peŭnaści, szto rabota ich — trywałaja. Woś, da ich my i zwiertajem słowy naszyje.

Samo saboj razumiejecca, szto jeszce daloka da kanca wajny, szto jeszcze niewiadoma, jaki jon budzie. Ale praŭda i toje, szto toj, chto nikoli nie ryzykuje, nikoli i nie wyihrywaje. Hetkaj ryzyki miž naszymi biełarusami jeszcze mała spatkajesz: ludzi zusim szczyra spadziajucca ŭsielakich, czasta zusim fantastycznych pieramien. I jany nie ryzykujuć, a žduć, szto budzie. Woś u hetym to i kryjecca ŭsia nasza bieda: niechwataje nam ludziej śmiełych, katoryje swoj asabisty dabrabyt, swaju asabistuju dolu zwiazali by z dolaj swajho narodu i Kraju. Ale tym bolsz treba im napomnić, szto kali jany znać nia choczuć baćkaŭszczyny ŭ czasi najwialikszaj biady, dyk i baćkaŭszczyna nie zachocze znać ich, kali zaświecić i nad naszaj nieszczaśliwaj ziamlicaj soniejko woli i doli jasnaj. Tady nichaj žalacca tolki na siabie i na swaju słabaść ducha, bo žyćcio ich pakinie niedzie zboku—zdalok ad najbolsz žywych patreb naszaho žyćcia.

I. Mieleszka.

Ziamielnaja sprawa.

Abramadnyje, biazmiežnyje abszary kazionnych, carskich i panskich ziamiel—z adnaho boku, drenieńkije, nieŭradliwyje mužyckije „szndry", kaliś-to nadzielenyje pa 2,2 da 2,9 dziesiacin na duszu, — z druhoha stanawili ŭ Rasiei liszuie padatliwy hrunt dzieła razwićcia ideologii, u asnowi katoraj lažyć žadańnie adabrać ziamlu ad tych, u kaho jaje mnoha, i padzialić pamiž sielanami. Ideologija heta paszyrena nia tolki miž sielanami: jaha abnimaje saboj nawat krajnije lewyje kruhi inteliĥiencii i wyjaŭlajecca ŭ prahrami partii socyalistoŭ-rewolucyonieroŭ, tolki nieznaczna pierarobienaja.

Chacia ŭ naszym Kraju pry nadzieli sielan ziamloju rasiejskaje prawicielstwo było bolsz „szczodraje" i na dzieły pawialiczyło tak, szto na duszu prypadało ad 3,6 da 6,6 dziesiacin, adnak, pry poŭnym biezładdzi u sielskaj haspadarcy, pry ciemnacie narodnaj i pry niemahczymaści prykupić ziamli, rasiejskaja ideologija pierejszła i da biełarusoŭ i była tut dawoli znaczna paszyrena — asabliwa ŭ czasi rewolucii 1905—6 h.h. Ale i tady ŭ nas zusim nie bywało takich prypadkoŭ, jak u Rasiei, kab sielanie „dzialili ziamlu", wyhaniajuczy i niszczuczy panoŭ: tut zmahańnie wioski z dwarom wyjaŭlałosia ŭ formi sielskich zabastowak, ekonomicznaho bojkotu dwara i t. p., i tolki parubki lesu zbližali nasz kraj da Wialikarasiei.

Ale wajennyje zdareńnia, poŭnaja źmiena starych praŭnych asnoŭ, nieabaspieczeńnie prywatnaj ułasnaści — ŭsio heta zbudziło miž sielanami pryspanyje ŭžo dumki ab „pieradziele ziamli". Jak nam apawiedajuć, kali niemcy zanimali nasz Kraj, da ich zwiertalisia s pytańniami ab hetym nia tolki sielanie, ale i tyje-ž pany, katoryje i sami paczynali wieryć, bytcym niemcy panskuju ziamlu addaduć sielanam.

Nima szto i kazać, szto padobnyje pytańnia straszeńnie naiŭnyje: prawo prywatnaj ziamielnaj ułasnaści ŭ Niamieczczynie szmat szyrejszaje, czym u Rasiei, maje pad saboj jeszcze macniejszyje praŭnyje asnowy, i nia može być nijakaj hutarki, kab niamieckije ŭłaści zhodzilisia choć u małoj miery naruszyć jaho. Nie na hetaj darozi treba ždać razwiazańnia ŭ nas ziamielnaho pytańnia, kali nasz Kraj budzie ciaśniej zwiazan z zachodniaj Europaj: chod ewolucyi ziamielnych adnosin tam zusim admienny ad pałažeńnia ŭ Rasiei.

Meta, da jakoj kirujecca ewolucyja ziamielnaj ułasnaści na Zachodzi, heta—stwareńnie racyonalnych z ekonomicznaho pahładu drobnych haspadarak—ferm. Hety typ drobnaj haspadarki razwiwajecca—z adnaho boku—kosztam wialikszaj ŭłasnaści, z druhoha—kosztam małaziamielnych haspadaroŭ, niazdolnych wiaści konkurencyju z bolsz zamožnymi fermerami. I hetak sielanie tam dzielacca na dźwie hrupy: sielskich rabotnikoŭ—biezziamielnych i fermeroŭ.

Treba dumać, szto i nasz Kraj, zachopleny zachodnia-eŭropejskaj ekonomicznaj systemaj, pojdzie pa hetaj samaj darozi. Ci nowaja hasudarstwiennaja ŭłaść s swajho boku dapamože razwićciu fermerstwa, wykuplajuczy ziamlu ad panoŭ i dajuczy małaziamielnym sielanam mahczymaść lohkim sposabam pawialiczywać swaje haspadarki,—heta budzie zaležać ad bolszaho czy mienszaho jaje demokratyzmu. Ale ad razwiazańnia ziamielnaho pytańnia ŭ nas na tej darozi, jak dumaje narod u Rasiei, nasz Kraj apynuŭsia nadta daloka.

U Wilni i wakolicach.

× **Wosiennyje wakacii.** U biełaruskich szkołach u Wilni wosiennyje wakacii paczynajucca ŭ hetu subotu, 7 kastrycznika, i buduć trywać dwa tydni. Paczatak nawuki — 19 kastrycznika.

× **Biełaruskije kursy dla narodnych wuczycieloŭ** u Wilni pacznuć nawuku paśla wosiennych wakacij, 19 kastrycznika.

Zapis kursistoŭ i wydacza ŭsielakich sprawak — u Biełaruskim Kamiteci pom. pac. ad w., Wilenskaja wul. 33, kw. 1. kožyn dzień ad 2 da 3 hadziny. Kurs paczniecca ad samaho paczatku i budzie trywać nia mienš, jak 6 miesiacoŭ.

× **Biełaruskaja wieczarynka,** uładžanaja ŭ niadzielu ŭ Biełaruskim Klubie, prajszła wielmi udacsna. Padrobnuju sprawozdaczu damo ŭ czarodnym numery.

× **Karty na chleb.** Jesze raz napaminajem, szto kart na chleb biez paszpartoŭ Ober-Ost ciapier nie wydajuć.

× **Miestowaja apteka.** Atkrytaja miestam apteka pry Wilenskaj wulicy ŭ 1914 hadu mieła pachodu 39451 rub. i raschodu 38181 rub. Hetak czysty dachod — 1270 rub. U 1915 hadu wydatki dajszli 47891 rub., dachodu było 57545 rub., — znaczyć, czystaho dachodu 9,654 rub. Za pierszuju pałowu 1916 hodu dadachody krychu pamienszali; naahuł že pałažeńnie apteki — dobraje.

× **Ceny na pradukty.** Centralny sajuz žydoŭskich kooperatywoŭ ustanawiŭ dla ŭsich swaich kram hetkije ceny.

sol	m. 0,20	za ras. funt,
krupy . . .	„ 0,40	za ras. funt,
cykoryja . .	„ 0,43	za paczku.
redkaje myło	„ 2,40	za ras. funt.
octowaja essencija	3,75	za butelku.
patoka . . .	„ 0,75	za ras. funt.
sacharyna ŭ tabletkach	m. 1,35.	

Sol pradajecca i nie-czlenam kooperatywoŭ.

× **Poczta ŭ Wilni.** Za miesiac žniwień na pocztu zdadzieny 52300 pisiem, u tym liku — 5590 u terytoryju OberOst. Pryjszło ŭ Wilniu pocztaj 59500 pisiem, u tym liku s terytoryi OberOst — 9200. Pawodłuh perekazoŭ zdadzieno 601,300 marak, u tym liku dla naszaho kraju 117.000 m. Wypłaczeny 201300 m.

Na poczci padadzieny 548 telehram.

× **Spis wakolic.** Wyjszoŭ pierszy tom alfabetycznaho spisu wakolic u miežach upraŭleńnia Wilnia—Suwałki. U im spisany wakolicy miestowaho okruha Wilni i sielskich pawietoŭ Koszedarskaho, Malackaho, Mereczskaho, Padbrodzkaho i Wilenskaho. Usiaho 5000 nazwańnioŭ.

Druhi tom, u katorym spisana reszta wakolic, wyjdzie nieŭzabawi.

× **Pawiazki Czyrwonako Kryža.** Asoby, katoryje nosiać pawiazku Czyrwonaho Kryža, pawinny zajawicca ŭ wajennaho Palicejmejstera i dać pastawić klejmo na pawiazcy. Biaz hetaho nichto nia maje prawa nasić pawiazki Czyrwonaho Kryža. Winawatych u hetym buduć karać.

Č czytajecca, jak CZ; Š—jak SZ.

Włast.

Najezdčyk.

Histarycznaje apawiedańnie.

(Hl. №№ 55—64 „Homana").

Paśla adjezdu Pruški u Starasielli astaŭsia Wielski z dziesiaćciu swaimi prychilnikami, katoryje za jaho hatowy byli u ahoń i wadu. Ciapier Wielski za ŭsiakuju canu pawinien byŭ dastać podpiś bajaryna Harbuza na dabrachočuju adpradažu jamu hetych majetnaściej, i jon pastanawiŭ dabyć jaho. Kali adjechaŭ Pruško, jon zahadaŭ prywiaści Harbuza.

— Witajcie, panie bajaryn, — sustreciŭ jaho wiasioła Wielski. Mabyć, panie bajarynie, sami ciapier pierekanalisia, što sprečacca sa mnoj nia hože?

Ale bajaryn maŭčaŭ. Jamu prypomniłosia, što ot jon—patomak tych słaŭnych Kryvičan, katoryje pryzwali Ruryka z-za mora i nadzialili patomkoŭ jaho wialikaj uschodniaj sławianščynaj, što rurykowičy, wajujučy Rohwałožych ŭnukoŭ, prymusili krywičan šukać paplečnikoŭ sabie u Litwie, što ŭsio heta rasparušyło wialikuju siłu narodu, wyhubiło mozh narodu — jaho bajarstwo, i što ot jon, adzin z apošnich patomkoŭ hetaho słaŭnaho bajarstwa, staić ciapier zwiazany pierad nikčemnym čužakom-najezdčykam, i niekamu wyciahnuć ruki dzieła abarony jaho! I serce napoŭniłosia hetkim smutkam, što jon nawat i nia čuŭ, što jamu kazaŭ pan Wielski. Prajšło niekolki minut ciažkaho maŭčańnia.

— Adkazywaj že ŭrešci, bajaryn!—kryknuŭ złośliwa Wielski,—padpišeš ty hety pradažny akt na Starasielle, ci nie?!

— Nie—atkazaŭ ćwiorda bajaryn.

Paśla hetaho adkazu Wielski paklikaŭ čatyroch swaich służbitoŭ i zahadaŭ sieč bajaryna remieniami datul, pakul toj nie sumleŭ. Bajaryn nia tolki nie padpisaŭ aktu, jak hetaho spadziewaŭsia Wielski, ale nie skazaŭ ani adnaho słowa, nia wydaŭ ni adnaho stohnu. Ciapier tolki zrazumieŭ Wielski, što hetaje kwołaje cieło waładzieło niazhibnaj wolaj i mužstwam... Bajučysia, kab nie skanaŭ, jon spyniŭ bićcio i zahadaŭ zaniaści jaho u sklep, pieramienienyj u wiaźnicu.

Bajaryn Iwaška Harbuz asiracieŭ pa baćku niemal dziciom, hadawaŭsia pad apiekaj swajej maci, wielmi skromnaj i dobraj kabiety, ad katoraj jon nabyŭ łahodnaść i ciarpliwaść. Kali jamu minuło 13 hadoŭ, jaho zawiaźli u Połackuju jezuickuju škołu, jakaja ŭ tyje časy była świeža založena i pryciahała šmat maładziežy. Hožy wyhlad, pakorny i spakojny charaktar dy pastajannaja wiasiołaść dabyli jamu ahulnuju prychilnaść, jak pamiž tawaryšoŭ, tak i miž wučycieloŭ. Pawodle zdolnaści jon ličyŭsia adnym s pieršych. Na dwadcać trećcim hadu jon skončyŭ swaje nawuki i wiarnuŭsia damoŭ. Abyčaj taho času nakazywaŭ, kab kožny małady čeławiek, ustupajučy ŭ publičnaje žyćcio, adwiedaŭ pierš usich swaich swajakoŭ, prychilnikoŭ i pratektaroŭ. Wypaŭniajučy abyčaj, małady Iwaška z matkaj pajechaŭ u abjezd pa ŭsiej šyrokaj Biełarusi, hościučy dzie dzień, dzie dwa, a dzie i cełу tydzień, pakazywajučy siabie ludziam i sam paznajučy i pryhladajučysia da ludziej. Hetak jeździučy, zajechali jany u Brest Litoŭskaje wajewodztwo da dalokaho swajaka, stolnika Broniećkaho. U domie stolnika było wiasioła i hamanliwa. Jadynaja dačka stolnika, Marjana, jak krasoj, tak i bahatym pasaham pryciahała u baćkaŭ dom akaličnuju maładzież. Pajaŭleńnie Marjany unasiło ŭsiudy žyćcio i radaść. Hramada ŭzdychajučych kawaleroŭ uwiwałasia za krasuniaj, serce katoraj nia wiedało ješče lubowi. Pryjezd bajaryna Iwaški pieremianiŭ hetaje pałažeńnie: jany ščyra palubili adno-adnaho, i baćki, nia majučy ničoha suproć ich žanićby, dali swaju zhodu i błahasłaŭleńnie.

Hučna adświatkawaŭšy wiasiellе, małady bajaryn z maładoj žonkaj wiarnuŭsia u dziedzičnuju swaju majetnaść Makrydawo. Pažyćcio bajaryna było hetkaje ščaśliwaje, što jon sam časta sumniewaŭsia, kab takoje ščaście mahło być doŭhawiečnym. I, papraŭdzi, za hod jaho sustreło niečekanaje hore: hetaje hore była utrata dobraj i serdečna kachanaj im matki, ale smutak jaho šmat pałahadnieŭ, kali Boh padaryŭ jamu piekniеńkaho chłopčyka: naradziny maleńkaho naślednika wiarnuli u dom iznoŭ radaść i ščaście.

(Dalej budzie).

× **Kurs rubla.** Oficyalny kurs— 1 m. 90 f.; u bankach za rubiel pry pradažy dajuć 1 m. 92 fen., pry kupli—1 m. 96 f.

Pazyczkowaja kasa biare 6%.

× **Apawieszczeńnie.** U licytacyjnaj sali miestowaho lombardu, Trockaja 14 (u b. Franciszkanskich murach), 22, 24, 25 i 26 kastrycznika 1916 h. ŭ czasi ad 10 hadz. ranicaj da 2 paabiedzi adbudziecca publicznaja pradaža założenych reczej, katorym minuŭ termin. Na licytacii pradawacimuć tyje reczy, termin wykupa katorych, liczuczy 5 miesiacoŭ ad dnia zakładu ci ad dnia pradoŭžeńnia terminu, skonczyŭsia pierad 1 listapadam 1915 h.

Wilna, 30 wieraśnia 1916 h.

Stadthauptmann
z. m. Pilz.

× **Apawieszczeńnie.** U czasi ad 4 da 8 kastrycznika 1916 h. adbudziecca prawierka ŭsich užywanych u miežach miestowaho okruha ramiz. Dziela hetaho haspadary ich pawinny jawicca ŭ biuro III Palicejskaho Akałodku, Bazyljanskaja 6,

u sieradu, 4 kastrycznika,
8 h. ranicaj—ramiźniki № 1— 20
9 „ „ „ № 21— 40
10 „ „ „ № 41—100

u czećwier, 5 kastrycznika,
8 h. ranicaj—ramiźniki № 101—150
9 „ „ „ № 151—250
10 „ „ „ № 251—300

u piatnicu. 6 kastrycznika,
8 h. ranicaj—ramiźniki № 301—330
9 „ „ „ № 331—360
10 „ „ „ № 361—400

u subotu, 7 kastrycznika,
9 h. ranicaj—ramiźniki № 401—450
10 „ „ „ № 451 da aposzniaho.

Kožyn ramiźnik pawinien uziać s saboju paszpart Ober Ost.

Wilna, 28 wieraśnia, 1916 h.

Niamiecki Stadthauptmann
z. m. Pilz.

× **Prapała** niet wiedama dzie Natalija Žuzin, 15 hadou, pražywajuczaja pry Jagiellonskaj wul. 7 u swajaczki. Jana wyjszła s chaty, nia kažuczy kudy i bolsz nje wiarnuła.

BIBLIOGRAFIJA.

Musèes Ukraniens (Ukrainskije Muzei) Jaŭhiena Baczynskaho. Lozanna 1916. Cena 30 sant. Adbitka z ukrainskaho žurnała „Revue Ukranienne" № 6.

Heta braszurka, napisanaja pa francusku, znajomić nas u karotkich słowach z ukrainskimi muzejami jak u Aŭstryjackaj, tak i ŭ Rasiejskaj Ukrainie. Dla nas biełarusoŭ, niezaležnie ad taho, szto jana haworyć ab muzejach bratniaho nam ukrainskaho narodu, cikawa jeszcze zatym, szto, apisywajuczy lwoŭski muzej, u joj haworycca i ab tamtejszym biełaruskim addzieli, ŭ katorym, miž inszym, jość 300 etnograficznych biełaruskich reczej.

Z ŬSIAHO KRAJU.

Szkolnyje sprawy.

HARODNIA. S pryczyny skaroczenych letnich wakacij, wosiennyje wakacii ŭ tutejszaj biełaruskaj dwukłasnaj szkoli paczalisia 26 wieraśnia, na tydzień raniej, czym u inszych miestoch, i buduć trywać da 15 kastrycznika. Czysło dziaciej u szkoli pierajszło za 80 dusz.

ŚWISŁOCZ, Biełastockaho okruha. 15 kastrycznika tut pry nowaładženaj wuczycielskaj seminaryi atkrywajecca biełaruskaja narodnaja szkoła,

SUWAŁKI. Wosiennyje wakacii ŭ tutejszych szkołach paczalisia 26 wieraśnia i buduć trywać da 15 kastrycznika.

Było-by wielmi dobra, kab dzieci ŭ wolnym czasi zanialisia zboram traŭ i pładoŭ, katoryje skuplajuć haspadarskije kamitety.

Padaroža kursistoŭ.

SUWAŁKI. Wuczni pedagogicznych kursoŭ razam sa swaim dyrektaram adbyli padarožu za horad — u Garbrych-Rudu, atkul pajechali ŭ Łocsycnu. U czasi hetaj padarožy kursisty na praktyce paznajomilisia s tym, czaho jany nawuczylisia ab pryrodzi na kursach.

Pomacz rabotnikam.

HARODNIA. Dla tutejszych rabotnikoŭ, katoryje pracujuć u rabotnych bataljonach, polskaje i žydoŭskaje tawarystwy pomaczy achwiaram wajny zbirajuć ciopłuju adziežu.

Kara śmierci.

HARODNIA. Zasudženy na śmieć za ubiŭstwo i hrabiežstwo ziemlekop Zachar Romaszko, s Gudekompi, Radunskaho paw., ŭžo pakaran śmierciu.

Uciakli z wastroha.

HARODNIA. Stanisław Wiliszkiewicz, z Naszkuniec, i Wincenty Sawestor, z Hatoŭki, uciakli z hrodzienskaj turmy. Ich szukaje akružny sud.

Za ubiŭstwo.

SUWAŁKI. Rabotnika Matusewicza winawacili ŭ zabićci haspadara Piusa Demikasa, katoraho znajszli zabitaho 22 wieraśnia 1915 hodu. S pryczyny niedastaczy ćwiordych dokazoŭ jaho zasudžili nie na śmierć, a ŭ wastroh na ŭsio žyćcio.

Wialiki pažar.

SUWAŁKI. U tuju sieradu u 5 h. 30 m. wieczeram byŭ wialiki pažar u brawary Rubinsztejn. Brawar i składy pry im zhareli da-tła. Wasładzielica brawara znachodzicca ŭ Rasiei. Straty nadta wialikije.

Nialetni prastupnik.

KALWARYJA. Syn adnaho kawala, 15 hadoŭ, za sprobu zgwałtawać dziaŭczynu zasudžen na 6 miesiacoŭ ŭ wastroh.

Uradžaj bulby.

LIBAWA. U wakolicach Libawy bulba sioleta niezwyczajna uradziła.

Trup dziciaci.

KOUNA. Na Rybnym rynku 29 wieraśnia u adnej kramie znajszli trup tolki-szto radziuszahosia chłopczyka. Chto jaho matka, niewiadoma.

WIESTKI Z RASIEI.

—s—

Źmiena pasła.

SOFIJA. „Echo de Boulgarie" pisze, szto rasiejski pasoł pry anhlickim dwarе adzywajecca ŭ Rasieju.

Pałažeńnie na fronci.

PIECIARBURH. „Russk. Inwalid" pisze:

„U Wałyni, na tak-zwanym fronci Stochoda, worahi biezupynnymi kontratakami adcisnuli nas. Wialikuju wahu maje bitwa na zachodzi ad Łucka, miž Korytnicaj i Swiniuchami, dzie niemcy nastupajuć na fronci na 10 kilometroŭ szyrokim".

Hienerał Brusiłow skazaŭ karespandentu paryžskaj hazety „Journal":

„Znacznaj dabyczy terytoryjej my ciapier nie spadziajemsia. Nasza hłaŭnaja meta — asłabić worahoŭ".

Nastrajeńnie narodu.

SOFIJA. Naczalnik baŭharskaj sanitarnaj misii, wiarnuŭszysia paśla dwuch hadoŭ raboty u Rasiei, apawiedaje, szto, pawodłuh rasiejskich hazet, rasiejskaja armija bjecca za karyść Anhlii. U prawych krukach, bliskich da cara, žadajuć miru, a liberały z Milukowym napieradzi žadajuć wajny da kanca. Szmat dzie panuje straszennaja bieda. Dzieci mruć, jak nikoli.

Finansowyje sprawy.

PIECIARBURH. Minister finansoŭ pryhataŭlaje nowuju unutrennuju wajennuju pazyku. Apracowan plan, pawodłuh katoraho dla kožnaho prywatnaho banku naznaczeno, jakuju czaść pazyki jon pawinien uziać na siabie.

Minister finansoŭ, Bark, padpisaŭ umowu ab žaleznadarožnaj pazycе na 350 miljonoŭ rub.

Memorjał Guczkowa.

SZTOKHOLM. Czlen Has. Rady Guczkow, jak piszuć „Russk. Wiedom.", padaŭ caru ŭ hłaŭnaj kwatery memorjał, apisywajuczy biezładździe zzadu za frontam. Achwiary rasiejskich wojsk stanowiacca daremnymi s pryczyny dezorhanizacii ŭ Rasiei. Užo ciapier widać sumnyje prajawy hetaho, a zimoj usie trudnaści jeszcze bolsz uzrastuć.

Ekonomicznaje i finansowaje pałažeńnie staronki — hetkaje sumnaje, szto horszaho nielha i prydumać. Kali ŭnutrenaje pałažeńnie nia zmienicca u swaich asnowach, Rasieja nia može nawat dumać zwajewać dobra orhanizowanych worahoŭ.

Niszczeńnie lasoŭ.

PIECIARBURH. Achrana lasoŭ, ustanoŭlenaja rasiejskim uradam kolki hod tamu nazad, ciapier, jak piszuć rasiejskije hazety, źmieniena. Pry straszennym uzrości cen na apał niszczeńnie lasoŭ dojdzie iznoŭ wialikaj miery.

«Paradki» ŭ Turkiestanie.

SZTOKHOLM. Senatar i hofmajster carskaho dwara, hr. Palen, abjeahaŭ rasiejski Turkiestan i. wykryŭ prost niepadobnyje da wiery reczy ŭ rasiejskim upraŭleńni ŭ Siaredniaj Azii.

Kłapoty Władywastoka.

BERLIN. Pawodłuh wiestak z Rasiei, ŭ rasiejskuju armiju bomby i inszyje wajennyje materjały padwoziać najbolsz z Japonii cieraz Władywastok. Hety port prymuszen wydzieržywać niezwyczajny ruch. Sibirskaja czuhunka nia može ŭžo sprawicca s tawarami, katoryje prybywajuć ŭ Władywastok. U hety moment na ŭsich partowych nabiarežnych lažyć 14 miljonoŭ pudoŭ roznych tawaroŭ, katoryje zadzieržywajuć ŭ porci ruch.

Sŭd nad rasiejskim szpijonam.

SZTOKHOLM. Rasiejski paddany Pinskier za szpijonstwo zasudžen na 5 hadoŭ papraŭczaho domu i pazbaŭleńnie hramadzkich prawoŭ na 3 hady. Znojdzienyje pry im 3800 rub. skonfiskowany na karyść kazny.

Prapaŭszyje ekspedycii.

PIECIARBURH. Tawarystwo dziela paznańnia poŭnaczy Rasiei u Archangielsku naznaczyło nahradu za dastaŭku wiestak abo śladoŭ abiedźwych ekspedycij pad kirunkam lejtenantoŭ Brusiłowa i Rusanowa, wyjechaŭszych u 1912 hadu na parachodach „Św. Anna" i „Herkules" u Ledawity akian i dahetul nia daŭszych nijakoha znaku žyćcia. Dźwie ekspedycii, wysłanyje dziela razwiedki ab ich, niczoha nie dajszli.

Kniahinia — sałdat.

PARYŽ. Pieciarburski karespandent „Temps" danosić: U adnym wajennym łazareci akazaŭsia »sałdat«, katorym była... kniahinia Wołkonskaja. Kniahini 22 hady. Kali jaje muž, baćka i brat pahibli na wajnie, jana, kab pamścicca za ich, pastupiła ŭ armiju. Kniahinia kaže, szto pazdarawieŭszy iznoŭ pajedzie na front.

Adważny Szalapin.

PIECIARBURH. Na wiadomaho pieŭca Szalapina napaŭ adzin czerkies i ŭwarwaŭsia ŭ jaho spalniu. Baroniuczysia, Szalapin strełam z rewolweru zabiŭ czerkiesa na miejscy.

Spis wajena-pałonnych z naszaho kraju.

Z Wilni i Wilenskaj huberni.

Tabor dla wajenna-pałonnych Puchheim.

Dudaniec Ludwik, Karkasziszki.
Frunski Anton, Kukli.
Gagiewski Wincenty, Humniszczy.
Hakuc Ihnat, Karrynowo.
Gerbreder Michał, Janiszki.
Gotoŭski Apolinary, Wilnia.
Hradziski Mikałaj, Andrejaŭski.
Iwanoŭ Aleksandar, Wilnia.
Janulewicz Aleksandar, Gawni.
Jasinski Bronisłaŭ, Hłuszany.
Jotko Iwan, Surmancy.
Jusel Iwan, Wilnia.
Kaminski Raman, Daliksiany.
Klimiata Rapał, Lipniszki.
Klimowicz Karol, Łukarszyno.
Kłusoŭski Anton, Žemojtiele.
Komaisko Edward, Dragneli.
Kościuszczewicz Wilhelm, Malaty.
Kulewicz Feliks, Baluszy.
Małaszoŭski Konstancin, Wilnia.
Matjaszys Jazep, Czyrwony Dwor.
Mackiewicz Ihnat, Konwaliszki.
Milkiewicz Stanisłaŭ, Maniszki.
Misiewicz Mikałaj, Wilnia.
Miśkiewicz Władysłaŭ, Weeli.
Muraszko Iwan, Markowiczy.
Niećwiecki Bolesłaŭ, Podmetini.
Pawłowicz Franc, Wilnia.
Pietrowicz Stanisłaŭ, „
Filipowicz Jazep, „
Padlinski Ihnat, Gerajci.
Podliszki Ksawery, Nasiołki.
Połoziewicz Franc, Wilnia.
Poźniak Aleksandar, Frapiszawiczy.
Prybyszeŭsky Władysłaŭ, Blagiszki.

Piataja Wajennaja Pazyka.

5% Uradowaja Pazyka Niamieczczyny, nie zwaraczywajecca da 1924 h.

4½% Swiedoctwy Niamieckaho Impierskaho Skarbu.

Dla pakryćcia wyzwanych wajnoj wydatkoŭ sulacca dla publicznaj padpiski jeszcze 5% pazyczkowyje zapisi Impieryi i 4½% Swiedoctwy Ipierskaho Skarbu.

Pazyczkowyje zapisi nia mohuć być padadzieny Impieryi da wypłaty da 1 kastrycznika 1924 hodu. Da hetaho terminu, znaczyć, nia mohuć być pamienszeny i pracenty za ich. Adnak, waładzielcy pazyczkowych zapisiej mohuć u kožnym czasi pastupić z imi tak sama, jak i s kožnymi inszymi cennymi papierami (pradawać, zakładywać i t. d.).

Warunki:

1. Miejscy pryjomu padpiski.

Miejsco padpiski—Impierski Bank. Padpiska prynimajecca

ad paniadzieku 4 wieraśnia da czećwiera 5 kastrycznika, 1 hadz. u dzień

u hłaŭnaj kantory Impierskaho Banku dla cennych papieroŭ u Berlinie (rachunak pacztowych czekoŭ, Berlin, № 99) i ŭ-wa ŭsich addziełach Impierskaho Banku, pry katorych jość kasy. Adnak, padpisywacca možna i cieraz:

Königliche Seehandlund (Pruski Uradowy Bank) i Preussische Central Genossenschaftskasse ŭ Berlinie, Königliche Hauptbank ŭ Niurenbergu i ich addzieły, a tak-že cieraz usie niamieckije banki, bankiroŭ i addzieły ich, usie niamieckije hramadzkije žbierehacielnyje kasy i ich sajuzy, kožnaje niamieckaje strachawoje tawarystwo na prypadak śmierci, kožnaje niamieckaje tawarystwo ŭzajemnaho kredytu i

cieraz kožnuju niamieckuju pocztu. Ab padpiscy cieraz poczty hl. cyfru 7.

Błanki dla padpiski možna atrymliwać u-wa ŭsich pamienionych miejscach. Padpisywacca možna, adnak, na piśmie i biez hetych błankoŭ.

2 Razdzieł. Rost pracentoŭ.

Impierskaja pazyka wydajecca bumahami pa 20.000, 10.000, 5.000, 2.000, 1.000, 500, 200 i 100 marak s pracentnymi kuponami, katoryje apłaczywajucca 1 krasawika i 1 kastrycznika. Rost pracentoŭ paczynajecca 1 kastrycznika 1917 h.

Świedoctwy Skarbu dzielacca na 10 seryj i wypuskajucca hetak sama pa 20.000, 10.000, 5.000, 2.000, 1.000, 500, 200 i 100 marak, ale majuć pracentnyje kupony, katoryje pawinny być apłaczeny 2 studnia i 1 lipnia kožnaho hodu. Rost pracentoŭ paczynajecca 1 studnia 1917 h., pierszy pracentny kupon apłaczywajecca 1 lipnia 1917 h. Da jakoj seryi należyć kožnaje Świedoctwo Skarbu, heta pakazana na samym Świedoctwie.

Tiraž.

Zwarot hroszy za Świedoctwy Skarbu adbywajecca pawodłuh losu pa adnej seryi ŭ hadach ad 1923 da 1932. Tiraž adbywajecca u studni miesiacu kožnaho hodu, pierszy raz—u studni 1923 hodu. Wydacza hroszy czarodnaho paśla tiražu 1 lipnia. Waładzielcy wyjszoŭszych u tiraž papieroŭ majuć prawo zamiest wypłaty hroszy wymahać 4½% Świedoctwy Skarbu, termin wypłaty katorych nastupaje najraniej 1 lipnia 1932 h.

3. Padpisnaja cena.

Padpisnaja cena:

za 5% Impierskuju Pazyku, pry žadańni atrymać papieru na swaje ruki. . . . . **98,**— M.

za 5% „ „ pry žadańni zapisać u uradowuju daŭhawuju knihu z wydaczaj papieroŭ na 15 kastrycznika 1917 h. **97,80** M.

za 4½% Świedoctwy Impierskaho Skarbu . . . . **95,**— M.

za kožnyje 100 marak nominalnych, daliczajuczy prypadajuczyje pracenty. Hl. cyfra 6.

4. Razdzieł. Razbiuka.

Razdzieł adbudziecca mahczyma skora, jak zakonczycca padpiska. Za hroszy, ŭniesienyje pierad razdziełam, možna wymahać papieroŭ na ŭsiu summu; naahuł že sprawy razdziełu razbiraje miejsco padpiski. Asobiennyje žadańnia u sprawie razbiŭki pawinny być zapisany ŭ naznaczenym miejscy na piaredniaj staranie padpisnoha błanku. Kali asobiennyje žadańnia nie pakazany, dyk miejsca padpiski robiać razbiŭku pawodłuh swajej dumki. Paźniejszyje zajawy ab pieramieni razbiŭki nia buduć prynimacca.*)

Zamiest papieroŭ Impierskaj Pazyki i Świedoctw Skarbu na 1.000 marak i bolej urad Impierskaho Banku, na žadańnie, wydaje tymczasowyje kwity, ab zamieni katorych na pastajannyje papiery usio patrebnaje budzie ŭ swaim czasi apawieszczeno. Papiery miensz, czym na 1.000 marak, katoryje nia buduć zamieniacca na tymczasowyje kwity, buduć nadrukowany czym-skarej i wypuszczeny, badaj, u lutym miesiacu czarodnaho hodu.

*) Na žadańnie padpiszczyka, hłaŭnaja kantora Banku dla cennych papieroŭ u Berlinie, pilnujuczysia ustanoŭlenych ab pierachowywańni prawił, chawaje papiery da 1 kastrycznika 1917 h. biez nijakaj płaty i nahledaje nad im. Depozyt nie abmiežywaje prawoŭ na hetyje papiery, i padpisczyk u kožyn moment i da pakazanaho dnia može swaje papiery brać. Wydadzienyje kantoraj dla cennych papieroŭ depozytnyje kwity depozytnyje akasprynimajuć, jak zakład, naroŭni s cennymi papierami.

5. Apłata.

Padpisczyki majuć prawo ŭnasić usiu summu hroszy, na jakuju padpisalisia, paczynajuczy ad 30 wieraśnia hetaho hodu.

Jany pawinny płacić:

30% wypaŭszaj na ich dolu summy nie paźniej, jak 18 kastrycznika het. h.

20% „ „ „ „ „ „ „ „ 24 kastrycznika het. h.

25% „ „ „ „ „ „ „ „ 9 studnia czarodnaho h.

25% „ „ „ „ „ „ „ „ 6 lutaho „ „

Apłata czaściami dapuskajecca, adnak, tolki kruhłymi — ŭ sotkach — czaściami nominalnaj summy. Apłata czaściami małych zapisoŭ dapuskajecca hetak sama tolki kruhłymi—ŭ sotkach—czaściami nominalnaj summy; adnak hetkaja apłata pawinna ŭnasicca tolki tady, kali terminowych apłat — nia miensz 100.

Naprykład; hetak treba płacić hroszy nie paźniej, jak;

dla padpisczykoŭ na 300 m. — 100 m. 24 listapada, 100 m. 9 studnia, 100 6 lutaho.

„ „ „ 200 „ — 100 m. 24 listapada, 100 m. 6 lutaho.

„ „ „ 100 „ — 100 m. 6 lutaho.

Hroszy treba ŭnasić u miejscy padpiski.

Biezpracentnyje Świedoctwy Impierskaho Skarbu, katoryje znachodziacca ŭ abaroci, prynimajucca pry apłaci z uczotam pa 5% ad dnia apłaty, ale nie raniej, jak ad 30 wieraśnia, da dnia ich wykupu.

6. Pracentnyje hroszy.

S pryczyny taho, szto narastańnie pracentoŭ dla Impierskaj Pazyki paczynajecca tolki ad 1 krasawika 1917 h., a dla Świedoctw Skarbu — ad 1 studnia 1917 hodu, — na karyść padpisczyka ad dnia apłaty, ale nie raniej, jak ad 30 wieraśnia 1916 h., daliczajecca:

a) 5% ad usich apłat na Impierskuju pazyku da 31 marca 1917 h.

b) 4½% ad usich apłat na Świedoctwy Skarbu, ŭniesienyje pierad 30 śniežniem 1916 hodu. Da apłat za Świedoctwy skarbu paśla 31 śnieżnia padpisczyk pawinien dapłacić 4½% ad 31 śnieżnia da dnia apłaty.

Naprykład: Hetak adliczajecca ad pakazanaj pad cyfraj 3 pradażnaj ceny:

I. Ŭnosiaczy na Impierskuju Pazyku	a) da 30 wieraśnia	b) da 18 kastrycznika	c) da 24 listapada
pracentnymi hraszmi 5 % za	180 dzion	162 dni	126 dzion
=	2,50 %	2,25 %	1,75 %
Hetak papraŭdzi treba zapłacić tolki za papieru	95,50 %	95,75 %	96,25 %
Hetak papraŭdzi treba zapłacić tolki za zapis u daŭhawuju knihu	95,30 %	95,55 %	96,05 %

II. Ŭnosiaczy na Świedoctwy Skarbu	d) da 30 wieraśnia	e) da 18 kastrycznika	f) da 24 listapada
pracentnymi hraszmi 4½ % za	90 dzion	72 dni	36 dzion
=	$1{,}12^{5}$ %	0,90 %	0,45 %
Hetak papraŭdzi treba zapłacić tolki	$93{,}87^{5}$ %	94,10 %	94,55 %

Dla Impierskaj Pazyki summa, katoraja pawinna być zapłoczena, pawialiczywajecca za kožnyje 18 dzion, na jakije zapłata spoźniena, na 25 fen.; dla świadoctw Skarbu — za kožnyje 4 dni na 5 fen. za kožnyje 100 marak nominalnych.

7. Padpiska na poczci.

Poczty prynimajuć padpisku tolki na 5% Impierskuju Pazyku. Pry hetkaj padpiscy ŭsia suma može być uniesiena 30 wieraśnia; jana pawinna być zapłoczena najpaźniej 18 kastrycznika. Na summy, ŭniesienyje da 30 wieraśnia, naliczajucca pracenty za 180 dzion; za ŭsie inszyje summy da 18 kastrycznika, nawat kali jany zapłoczeny pierad hetym dniom, płociacca pracenty za 162 dni (pryraŭnuj cyfru 6, prykład Ia i Ib).

Berlin, u žniŭni 1916 h.

Urad Impierskaho Banku

Havenstein. **v. Grimm.**

Drukawana u drukarni M. Kuchty. Wydawiectwo «Homan». Redaktar W. Łastoŭski.